

tellen die telkens in groepjes voor bepaalde acties opgeroepen werden. Intern werd die organisatie, die strikt van het apparaat van *De Waarheid* gescheiden werd, aangeduid als 'het MC' – het Militair Contact, maar toen in een enkel geval door leden van dat MC vijandelijke *V-Männer* en provocateurs geliquideerd waren, werd ook wel van 'de Moord-Centrale' gesproken.

Aanvankelijk had dit MC een groot tekort aan springstoffen en brandmateriaal, maar met behulp van technici, soms ook van communistische studenten in de scheikunde, wist men na enige tijd bruikbare sabotagemiddelen te vervaardigen: korte dichtgelaste ijzeren buizen die met explosieven gevuld werden en waarin zich een 'lont' bevond (veelal een houder met salpeterzuur dat zich door de wand heenvrat waarna de explosie ontstond), of kleine pakjes met brandbaar materiaal, ook met zulk een 'lont', waar mede een brok natrium in gestopt was dat het vuur krachtig aanwakkerde. Toen deze middelen eenmaal beschikbaar waren, ging men tot actie over. Er werd door dit MC in de periode herfst '41–herfst '42 een aanzienlijk aantal sabotagedaden gepleegd, waarbij men aan het einde van die periode, toen veel arrestaties plaatsgevonden hadden, in Rotterdam in contact kwam met een door de communist Sally Dormits geleide communistische groep die zich 'de Nederlandse Volksmilitie' noemde, in Amsterdam met de groep CS-6 die geen specifiek-communistisch karakter droeg – daar komen wij in ons volgende deel op terug.

De eerste grote actie van het MC was, in Amsterdam, het in brand steken van de constructiewerkplaats voor houten modellen in de Fokkerfabrieken. Dat geschiedde in november '41. Een overeenkomstige aanslag bij de constructiewerkplaats van spoorwegwagons van de fa. Beijnes te Haarlem mislukte en bij de Hollandse Draad- en Kabelfabriek te Amsterdam kon men slechts geringe schade veroorzaken. Meer succes had men in juli '42 met een actie tegen transformatorhuisjes bij het Noordzeekanaal: enkele werden opgeblazen waardoor de productie van de Hoogovens korte tijd uitviel. Aanslagen op spoorwegen en spoorwegviaducten (bij Hengelo, Twello en Dordrecht en in Rotterdam¹) mislukten; wel kon men met goed gevolg sabotage bedrijven aan spoorwegwagons die op emplacementen stonden (Haarlem, Den Haag, Tilburg en Twente). In de zomer van '42 slaagde men er voorts in, enkele Duitse jagers op het vliegveld Gilze-Rijen in brand te steken. Dan werden in verscheidene plaatsen auto's van de *Wehrmacht* vernield; ook werd, in Amsterdam, brand gesticht in een voor de *Wehrmacht* werkende garage en in Rotterdam in een bioscoop en tenslotte werden,

¹ Dit was de aanslag die in augustus '42 tot het fusilleren van vijf Rotterdamse gijzelaars leidde. Hierover meer in ons volgende deel.